

12.10.2022

Maa- ja metsätalousministeriölle

Viite: VN/22480/2022

Asia: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi elintarvikemarkkinalain muuttamiseksi

Maa- ja metsätalousministeriö on valmistellut luonnoksen hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi elintarvikemarkkinalain muuttamisesta. Siinä ehdotetaan eräiden määritelmien selventämistä, maksuaikojen lyhentämistä, elintarvikevaltuutetun roolin selkeyttämistä ja valtuutetun roolin vahvistamista seuraamaan markkinoita myös ilman epäilyksiä lainvastaisista toimista.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry (jäljempänä ”MaRa”) lausuu asiasta ja toteaa siitä seuraavaa:

2 § Määritelmät

Pykälän 1 momentin 6-kohtaan ehdotetaan tehtäväksi täsmennys siitä, mitkä viranomaiset kuuluvat elintarvikemarkkinalain soveltamisalaan yhdistämällä määritelmä hankintalain 5 §:n hankintayksikön määritelmää vastaavaksi. MaRa pitää ehdotusta perusteltuna ja kannattaa täsmennyksen tekemistä.

2 a § Maksuajat

Pykälässä ehdotetaan, että nykyisessä laissa määritelty 30 päivän maksuaika lyhennettäisiin 14 päivään. Ehdotettu maksuaika on selvästi direktiivissä määriteltyä tiukempi ja voi aiheuttaa vaikeuksia sopimusosapuolille. MaRa pitää tärkeänä, että tavarantoimittajan ja ostajan välille jätetään mahdollisuus sopia pidemmästä maksuajasta, silloin kun tuote ei ole elintarvikemarkkinalain tarkoittama pilaantuva tuote.

4 § Muut kielletyt ehdot

Elintarvikelain 4 §:ssä säädetään kiellosta käyttää kohtuuttomia sopimusehtoja. Kieltoa sovelletaan vain elinkeinonharjoittajiin. Pykälää tulisi tarkentaa niin, että kieltoa käyttää kohtuuttomia sopimusehtoja laajennetaan myös julkisen sektorin toimijoihin, jotka tekevät hankintoja elinkeinonharjoittajilta.

5 § ja 8 § Elintarvikevaltuutetun toiminta

Lakiehdotuksen 5 §:n 1 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että elintarvikevaltuutetulle lisätään selkeä velvoite markkinoiden seuraamiseksi. Seuranta voidaan tehdä silloinkin, kun selvittämiseen ei liity varsinaista epäilystä elintarvikemarkkinalain säännösten rikkomisesta. Lakiehdotuksen 8 §:n 3 momenttia ehdotetaan täsmennettävän niin, että valtuutetun tulee ottaa asioita käsittelyyn omaaloitteisesti. Tämä velvollisuus olisi etenkin tilanteissa, joissa valtuutettu havaitsee epäkohtia elintarvikemarkkinoilla suorittamansa seurannan perusteella.

MaRa katsoo jo nykyisen lain mahdollistavan ehdotetun toiminnan. Muutos voi olla perusteltua tehdä, jos sen katsotaan selkeyttävän elintarvikevaltuutetun tehtäviä ja toimintavaltuuksia.

13 § Tietojenantovelvollisuus

Elintarvikelain 13 §:n mukaan elinkeinonharjoittaja on salassapitosäännösten estämättä velvollinen antamaan maksutta elintarvikevaltuutetulle valvontaan 7 §:n mukaan kuuluvien laissa tarkoitettujen vaatimusten ja kieltojen noudattamisen varmistamiseksi välttämättömät tiedot ja asiakirjat. MaRa katsoo, että tätäkin pykälää on täsmennettävä niin, että sama velvollisuus asetetaan julkisen sektorin toimijoille.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Timo Lappi
toimitusjohtaja

Veli-Matti Aittoniemi
varatoimitusjohtaja

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelualojen elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä, viikko-osakeyhtiöitä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, catering-yrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenneasemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konserttitapahtumia, ohjelmapalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 3 100 jäsentä, joilla on 7 700 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä.